

DES DE CA N'OLIVER (9)

ARA RESULTA QUE EL MEU LLINATGE ORIGINAL I INQÜESTIONABLE ÉS SERRA!

Antoni Tudurí

Secció de genealogia de l'Ateneu de Maó

He pogut llegir al **MENORCA** un interessantíssim article del Dr. Antonio Ruiz de Azúa Mercadal, titulat «Los cambios de las banderas de nuestros antepasados», part 1ª, on ralla de les «informacions transgeneracionals, que, segons he entès, no es transmeten només seguint les lleis de la genètica clàssica, sinó mitjançant biomarcadors epigenètics dels espermatozous i els òvuls». Diu també el Dr. Ruiz de Azúa que és molt important que els estudis genealògics no s'haurien de limitar a la recopilació de noms i dates, de manera que es pugui estudiar el context històric en el qual van viure els nostres avantpassats i, així, considerar les relacions entre ells. Aporta dades d'un estudi de caràcter científic que posa de manifest les possibles influències sobre l'obesitat, hipertensió i diabetis d'al·lots holandesos nets de les persones que varen patir l'època de fam de la segona guerra mundial.

Certament, deu de tenir raó, no en va és metge i estudiós d'aquests treballs científics; un servidor quan sent a rallar de «biomarcadors epigenètics», se'm queda la mirada de bàmbol i fent pampallugues, atès que aquests termes em sonen a música celestial. Quan jo estudiava ciències naturals amb Josep Cardona Mercadal, no passàvem dels fesols del frare Mendel. Queda clar que com deia Don Sebastián a «La verbena de la Paloma», «las ciencias adelantan que es una barbaridad», encara que moltes vegades no sabem d'on bufa el vent.

❖ TOTA AQUESTA INTRODUCCIÓ

surt d'unes reflexions (o pensaments) que neixen de les meves ocupacions genealògiques, fetes juntament amb els amics de la secció de genealogia de l'Ateneu de Maó, que ens limitem a posar en net les dades tretes de les actes sacramentals i civils dels arxius menorquins, la qual cosa permet relacionar persones i temps i, a vegades, mirar de corregir alguns errors que es poden detectar a les actes estudiades. No en poques ocasions hem detectat errades i disconformitats entre els escrits i la realitat, que es troben fent estudis paral·lels; una mateixa persona no pot néixer o morir dues vegades o, per exemple, no coincidir les notes marginals amb el text de l'acta. És evident que els escrivans, tant eclesiàstics com civils, eren humans i com a tals es podien equivocar.

El Dr. Ruiz de Azúa ha fet un estudi molt interessant de les seves relacions genealògiques amb personatges d'alta categoria, com ara Joan Ramis i Ramis i Mateu Mercadal Sanxo, i també de Pere Roca Vinent (El capità Roca del diari del port de Maó) Bartomeu Escudero Guani i Bartomeu Escudero Taltavull.

❖ LA REFLEXIÓ PRINCIPAL que m'està ocupant i preocupant és que una cosa són els llibres d'actes i una altra la realitat biològica. El segle XVIII va ser un període de temps amb una gran aportació de gent

joie nova, especialment soldats i mariners, que no devien ser massa estrictes en l'observació dels impediments a certes tendències biològiques destinades a la procreació. Crec que ja en alguna ocasió he dit que el meu besavi, batiat a l'església de Sant Josep de Maó l'any 1829 amb el nom de Pastor Ermità, va ser adoptat per una família de llinatges Tudurí Escrivà. Bé, idò, un mariner americà de nom Guillem Nelson (res a veure amb l'almirall) va arregar un dia a una al·loteta de 13 anys, de nom Isabel Tudurí Escrivà (germanastre del meu besavi) i va col·laborar en el fet d'engendrar una filla,

nada quan sa mare just acabava de fer 14 anys. Per si de cas, advertiré que consta un casament eclesiàstic, amb el que es va legalitzar la situació. I tants altres, segurament.

Més encara per la meua part: la meua besàvia Anna Pablo Hernández, dona de Pastor Ermità (Josep Tudurí Escrivà) era filla de Josep Pablo, del que les dades són contradictòries i, en conseqüència, no permeten fer endarrerir genealògicament amb prou garanties. I per part de mare, el meu besavi Llorenç Miquel, nat a Palma, declara a l'hora de casar-se amb la meua besàvia Àgueda Preto Neto, que els seus pares són ignots. En resum, que un servidor té, almanco, tres branques prou confuses i no catalogables.

Tot açò m'ha fet repassar el meu arbre genealògic derivat dels llibres d'actes sacramentals i he fet l'exercici d'acceptar com a dogma de fe la branca femenina, que és l'única que pot ser certa. En aquest cas, arribem fins al segle XVI.

I, vet aquí, que qui escriu aquest article, per línia materna és Serra, és descendent de Joana Serra, casada a Maó l'any 1575 amb Antoni Tutzó. Només són 12 generacions sense cap entrebanc destacable.

No voldria, de cap de les maneres, obviar res del que diu el Dr. Ruiz de Azúa Mercadal, ens al contrari, felicitar-lo pels seus interessants treballs de caràcter biològic, genealògic i històric, però sí ajudar a reflexionar sobre algunes noves disciplines que, en alguns casos, poden comportar conclusions no prou satisfactòries entre un sector de lectors no experts. Cadascú és lliure de pensar com vulgui, tant en un sentit com en un altre, però sempre amb un coneixement de causa suficient.

Per part meua, dir només que els besavis i besàvies van passar dels 85 anys (Josep Tudurí Escrivà en va fer 96) edat poc freqüent a aquells temps de misèria. Pel que es veu, qui sobrevivia era un elegit de la genètica.